

RAADSVOORSTEL (via commissie)

COMMISSIE BURGERS d.d. 22-10-2012

AGENDANUMMER:4

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering de dato:	Agenda-nummer:	p.h.:
Uitgangspunten voor de voorbereiding van de transitie Jeugdzorg in de Peelregio	- 1 -	13 november 2012	. .	WIII

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

De portefeuillehouders van de Peelgemeenten hebben aangegeven in Peelverband de voorbereiding van de decentralisatie Jeugdzorg op te willen pakken. Gezamenlijk is er een notitie 'Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief' opgesteld waarin richtinggevende uitgangspunten – de kaders - en het plan van aanpak voor de voorbereiding voor de transitie jeugdzorg in de Peelregio worden verwoord. Daarbij is onderscheid gemaakt naar inhoudelijke, professionele, organisatorische en bestuurlijke uitgangspunten. Er wordt gevraagd de uitgangspunten die opgenomen zijn in hoofdstuk 2 van de notitie vast te stellen.

Beslispunten

- Vaststellen van de uitgangspunten voor de voorbereiding van de transitie jeugdzorg in de Peelregio, zoals vastgelegd in de notitie 'Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief' (hoofdstuk 2).
- Kennis nemen van de doorkijk naar het basismodel (hoofdstuk 3), de projectstructuur (hoofdstuk 4) en de planning (hoofdstuk 5)

Inleiding

Per 1 januari 2015 komen de jeugdzorgtaken naar gemeenten. Het gaat om de provinciale (geïndiceerde) jeugdzorg, de gesloten jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-ggz), zorg voor jeugdigen met een licht verstandelijke beperking (jeugd-lvb), ggz in het kader van jeugdstrafrecht (forensische zorg), jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Deze nieuwe taken vragen veel van gemeenten. De portefeuillehouders van de Peelgemeenten (Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren) hebben eind 2011 aangegeven in Peelverband de voorbereiding van de decentralisatie jeugdzorg op te willen pakken. Bijgevoegd treft u aan de Peelnotitie 'Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief'. In de notitie zijn opgenomen de uitgangspunten voor de toekomstige inrichting van de jeugdzorg (hoofdstuk 2), een doorkijk op hoofdlijnen hoe deze inrichting er dan uit kan komen te zien (hoofdstuk 3), de projectstructuur (hoofdstuk 4) en de vervolgplanning (hoofdstuk 5).

Aanleiding

Na de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg heeft het rijk besloten over te gaan tot decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten. Het rijk verwacht dat de transitie van de jeugdzorg gemeenten de mogelijkheid biedt om zorg en ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen op een effectievere en goedkopere manier vorm te geven dan nu gebeurt. Door het samenvoegen van verschillende financieringsstromen verwacht het rijk ook dat gemeenten beter in staat zijn om een samenhangend aanbod van toegankelijke hulp en ondersteuning te organiseren en gespecialiseerde vormen van zorg efficiënter in te zetten.

De komst van de jeugdzorgtaken naar gemeenten gaat gepaard met een bezuinigingsslag. Hierdoor heeft de gemeente niet alleen vanuit de inhoud, maar ook vanuit financieel oogpunt de taak om de jeugdzorg anders en beter te organiseren (transformatie).

Daarnaast laat het rijk in de nieuwe wetgeving 'het recht op zorg' vervallen en krijgen gemeenten een jeugdhulpplicht. Dit houdt in dat het college zorg draagt voor jeugdhulp en uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. De gemeente moet hierbij zorgen dat een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van opvoed- en opgroei-ondersteuning voorhanden is en dat passende ondersteuning en hulp wordt ingezet. Leidend voor de inzet van hulp is wat men zelf kan doen en benutting van sociale netwerken en algemene voorzieningen. Het is hierbij aan de gemeente te bepalen welke jeugdhulp vrij toegankelijk is en welke vormen van jeugdhulp wordt aangemerkt als individuele voorziening. Dit sluit aan bij de principes van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Wat willen we bereiken

Doel is 'er voor zorgen dat jeugdigen gezond en veilig opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen meedoen'.

Gemeenten moeten zorgen voor een eenvoudige en integrale aanpak. Uitgangspunten daarbij zijn: meer preventie, eerdere ondersteuning, meer uitgaan van eigen kracht van jeugdigen en hun ouders, minder snel problemen medicaliseren, betere samenwerking rond gezinnen en integrale hulp op maat.

Wat gaan we daarvoor doen

De voorliggende notitie 'Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief' is opgesteld in Peilverband. In deze notitie zijn in hoofdstuk 2 richtinggevende uitgangspunten – de kaders – opgenomen voor de toekomstige inrichting van de jeugdzorg. Hierbij is onderscheid gemaakt naar inhoudelijke, professionele, organisatorische en bestuurlijke uitgangspunten. Deze zijn leidend voor de verdere inrichting van de jeugdzorg. U wordt gevraagd deze uitgangspunten vast te stellen, zodat daarna verdere uitwerking plaats kan vinden.

In hoofdstuk 3 is aangegeven hoe vanuit deze uitgangspunten de inrichting van de jeugdzorg er uit kan zien. Over deze doorkijk zal dit najaar nog een werkbijeenkomst met de raadsleden van de Peelgemeenten worden gepland. Het hoofdstuk is nu toegevoegd ter verduidelijking op de huidige denkwijze.

Op basis van dit functioneel model zal op Peelniveau worden uitgewerkt hoe te komen tot organisatie en aansturing. In hoofdstuk 5 is aangegeven welke resultaten wanneer opgeleverd worden en op wel bestuursniveau de discussie hierover moet plaatsvinden. Wij vragen u kennis te nemen van deze hoofdstukken.

Het stuk dat nu voorligt is een uitwerking op Peelniveau. Naast deze samenwerking is er op dit onderwerp ook bovengemeentelijke samenwerking op SRE-niveau. Hoewel strategische thema's op SRE-niveau nog niet zijn benoemd is al wel samenwerking op:

- de provinciale versnelling, waarbij gemeenten al eerder gaan meedraaien met het kooptraject voor de provinciale jeugdzorg. Waarschijnlijk zal dit zijn het traject voor de inkoop voor 2014.
- Sturingsmodel: op SRE-niveau zal subsidie bij de provincie worden aangevraagd om te komen tot een sturingsmodel.
- Informatie-uitwisseling en kennisdeling, waarbij centraal staan de masterclasses voor ambtenaren over de nieuwe vormen van jeugdzorg die naar gemeenten komen.

Op korte termijn zal bezien worden in hoeverre de in de concept Jeugdwet genoemde bovenlokale thema's op SRE- danwel Peelniveau worden opgepakt. Het gaat hierbij om kindbeschermingsmaatregelen, jeugdreclassering, meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en gesloten jeugdhulp.

Lokaal (Asten en Someren gezamenlijk) zal in het kader van de jeugdzorgtaken de nadruk met name komen te liggen op de pedagogische civil society/de nulde lijn (familie, vrienden, burens, vrijwilligers, enz.) en de aansluiting met het CJG.

Financiële aspecten

Een van de doelen van de stelselwijziging is kostenbesparing. Deze is reeds door het Rijk ingeboekt. Gemeenten ontvangen de budgetten van de jeugdzorgtaken met korting. Het nieuwe budget is kaderstellend. Dit houdt in dat er anders gewerkt moet gaan worden met minder geld.

Op dit moment is nog niet bekend welke budgetten de gemeente krijgt voor de uitvoering van de nieuwe taken. In de memorie van toelichting bij het conceptwetsvoorstel Jeugdwet staat dat hierover in de meicirculaire 2013 duidelijkheid komt.

Juridische aspecten

Momenteel ligt een concept 'Jeugdwet' voor ter consultatie. De uitgangspunten en het model zoals tot nu toe geformuleerd zijn, sluiten aan op dit wettelijk kader. Tot 18 oktober 2012 ligt de Jeugdwet voor ter consultatie. Daarna zal op basis van de reacties de wet in eventuele aangepaste vorm het bestuurlijk traject op rijksniveau ingaan. Vanuit de diverse subregio's, waaronder Peelland, zal input geleverd worden voor een reactie op de wet vanuit de SRE-regio.

Op basis van de nieuwe wet moeten gemeenten, net als in de Wmo, het gemeentelijk beleid betreffende jeugdhulp, kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering in samenhang vastleggen in een beleidsplan. In het plan wordt onder meer aandacht besteed aan de samenhang met de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg en de afstemming met gezondheidszorg, onderwijs, werk en inkomen en politie en justitie. Aan de hand van dit plan moeten alle betrokkenen zich een beeld kunnen vormen van het voorgenomen jeugdhulpbeleid van de gemeente. In de huidige planning is opgenomen dat het beleidsplan Jeugdzorg aan u wordt voorgelegd in winter 2013/2014.

Het rijk heeft aangegeven in het nieuwe stelsel systeemverantwoordelijk en (mede)aanspreekbaar te zijn op de maatschappelijke resultaten van het stelsel. Momenteel is nog onduidelijk op welke wijze dit gestalte gaat krijgen. Er is een risico dat het rijk alsnog met algemene maatregelen van bestuur een stuk beleidsvrijheid van gemeenten in gaat perken.

Communicatieve aspecten

De communicatie is op meerdere doelgroepen gericht. Kaders en beleidsdocumenten worden aan de raad voorgelegd. De Wmo-adviesorganen van de Peelgemeenten – voor Asten de Participatieraad – zijn adviserend in dit traject. Daarnaast is een selectie van instellingen in de regio die actief zijn op het terrein jeugd betrokken in de vorm van de regionale denktank transitie jeugdzorg. Zij zijn sparringspartner voor de Peelgemeenten. Twee maal per jaar wordt voor directies van instellingen een bijeenkomst georganiseerd om hen te informeren over de koers. Daarnaast willen we nog nadrukkelijk ouders en jeugdigen

betrekken bij de verdere uitwerking. Het komend half jaar zal hierover met de Wmo-adviesraden een voorstel worden uitgewerkt.

De voorliggende notitie is in alle gemeenten voorgelegd aan de Wmo-adviesraad. De adviesraden kunnen op hoofdlijnen instemmen met de richtinggevende uitgangspunten (hoofdstuk 2) voor de voorbereiding van de transitie jeugdzorg. De reacties vanuit de raden hebben zelden betrekking op de uitgangspunten. Meestal gaan zij over de uitwerking van de uitgangspunten in het basismodel (hoofdstuk 3). Het gaat dan om vragen en aandachtspunten die we zoveel mogelijk in het vervolg, bij de voorbereiding van het beleidsplan, de inrichting van de organisatie, aansturing en samenwerking zullen betrekken. Daarnaast heeft een aantal reacties betrekking op het proces en de wijze waarop adviesraden en de doelgroep (jongeren, ouders en huidige cliënten in de jeugdzorg) bij het voorbereidingsproces worden betrokken. Op basis van deze adviezen is de adviserende rol van de adviesraden in hoofdstuk 5 nogmaals geëxpliciteerd en is het voorstel opgenomen om komend half jaar met de adviesraden een voorstel uit te werken voor de participatie van jongeren en ouders. Voor een reactie op de punten genoemd door de Participatieraad en de andere adviesraden wordt u verwezen naar bijlage 2 van de notitie 'Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief'.

Bijgaand treft u aan:

- notitie 'Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief'
- concept-raadsbesluit

Voor u ligt ter inzage:

Brief aan de participatieraad

dict : p.vandekruijs@asten.nl
type : RV.MO.12.tk.009
coll :